

Monika FAMIELEC

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
famielk@poczta.onet.pl

KREACJE NAZEWNICZE TRÓJMIEJSKICH OSIEDLI MIESZKANIOWYCH

Trójmiasto tworzy jedną z najpiękniejszych i najciekawszych aglomeracji w naszym kraju. Wraz z intensywnym rozwojem głównych miast Gdańska, Sopotu i Gdyni oraz wielu mniejszych, znajdujących się w granicach województwa pomorskiego, powstały i wciąż powstają różnorodne w swojej ofercie nazewniczej nowe i atrakcyjne inwestycje mieszkaniowe¹. Eksperti od marketingu przekonują, że oryginalne i dobrze dobrane nazwy nie tylko dodają prestiżu danej inwestycji, ale coraz częściej przyciągają większą liczbę klientów (Brzostek 2010).

W bogatej ofercie deweloperów są urokliwe i dobrze zlokalizowane osiedla o przemyślanej i ciekawej architekturze. Prezentują one nowy standard mieszkania w nowoczesnych, przestronnych lokalach na zamkniętych osiedlach, które nierzadko są położone na obrzeżach miast, miejscach reprezentatywnych, blisko związanych z przyrodą oraz morzem². Wymienione walory lokalizacyjne nie pozostają bez znaczącego wpływu na nominację pojawiających się obiektów mieszkaniowych.

Wnikliwa analiza zgromadzonego materiału onomastycznego pozwoliła wydzielić następujące grupy semantyczne istniejących bądź wciąż budujących się trójmiejskich osiedli mieszkaniowych³.

---

¹ Zgromadzony i poddany analizie onomastycznej korpus nazw pochodzi z *Katalogu mieszkaniowego* (Trójmiasto i okolice, jesień 2012), uzupełniony o nowo powstające inwestycje zamieszczone na stronach internetowych (<http://dom.trojmiasto.pl/inwestycje>, dostęp: 1 sierpnia 2014). Po nazwie inwestycji, w nawiasie, podana jest jego lokalizacja.

² <http://ppg.ibngr.pl/pomorska-przestrzen/przestrzen-trojmiejskiej-metropolii>, dostęp: 5 sierpnia 2014.

³ Pomimo tego, że określenie *osiedle* oznacza 'nieduże skupienie budynków w mieście

Najwięcej jest nazw powstałych w wyniku **transonimizacji**. W tej grupie zapisano:

I. Nazwy posiadające w swojej strukturze **antroponimy** motywowane:

a) **imionami i nazwiskami postaci historycznych:**

- władców polskich: *Osiedle Kazimierz* (Gdańsk, osiedle znajduje się przy ul. Jagiełły, Kazimierz IV Jagiellończyk (1427–1492), syn Władysława Jagiełły (NEP III:328), *Wieża Leszka Białego* (Gdańsk, Leszek Biały (1186 lub 1187–1227), książę polski, syn Kazimierza II Sprawiedliwego i Heleny (NEP III:716); w tym odnoszące się do nazwy dynastii: *Osiedle Piastów VI* (Gdańsk);
- miejscowych namiestników: *Osiedle Sambor* (Rotmanka, Sambor I gdański – namiestnik Pomorza Gdańskiego panował w latach 1177–1205⁴);
- zasłużonych dla regionu osób: *Rezydencja Wejhera* (Wejherowo, Jakub Weiher (1609–1657) – założyciel kaszubskiego grodu Wejherowo⁵); czy po prostu mieszkańców: *Budynek apartamentowy Willa Guttmanów*⁶ (Gdynia, przebudowana willa została zaprojektowana przez Stefana Koziańskiego i Leona Mazalona w 1936 roku; zbudowana dla Franciszka i Pauli Guttmanów⁷), *Osiedle Błażej* (Chwaszczyno);
- pisarzy: *Apartamenty Conrada* (Gdynia), *Kamienica Hieronima* (Rumia, Hieronim Derdowski (1852–1902) – poeta i publicysta kaszubski (NEP II:62), inwestycja mieści się przy ulicy Derdowskiego), *Domy Mickiewicza* (Pruszcz Gdański);
- podróżników: *Kamienice Magellana* (Gdańsk), *Marco Polo* (Gdynia);
- muzyków: *Osiedle Vivaldiego* (Gdańsk);

---

lub na wsi; także: zespół bloków mieszkalnych' (USJP II: 1308), w przedstawionym w niniejszej pracy zbiorze nazw obecne są i te, które odnoszą się do pojedynczych budynków, albowiem „dążenie do prestiżu powoduje, że wille i rezydencje z ekskluzywnych siedzib rodzinnych przechodzą obecnie do kategorii przeznaczonych dla kilku, kilkunastu, a nawet kilkuset rodzin apartamentowców” (Naruszewicz-Duchlińska 2010: 307), przykładem może *Willi Kiełpino* (gdańskie osiedle domków).

⁴ http://pl.wikipedia.org/wiki/Sambor_I_gda%C5%84ski, dostęp: 5 sierpnia 2014.

⁵ http://pl.wikipedia.org/wiki/Jakub_Weiher, dostęp: 6 sierpnia 2014.

⁶ Wartym uwzględnienia jest fakt, że w artykule stosuje się oryginalny zapis ortograficzny i graficzny nazw, o czym świadczą przykłady charakteryzujące się dużą wariantywnością w tym zakresie.

⁷ <http://forum.podmostem.pl/viewtopic.php?t=95>, dostęp: 26 lutego 2015.

- b) **imionami postaci mitologicznych:** *Ogrody Diany* (Gdańsk), *Willa Gryf* (Gdynia), *Wille Posejdona* (Gdańsk), *Willa Westa* (Rumia), *Willa Zefira* (Gdańsk).

II. Nazwy osiedli posiadające w swojej strukturze **toponimy** wskazujące na:

a) **nazwę miasta:**

- leżącego w granicach omawianego obszaru geograficznego: *Aura Gdańsk* (Gdańsk), *Horyzonty Gdyni* (Gdynia), *Kamienica Gdynska* (Rumia), *Kamieniczka Sopotka* (Sopot), *Kamieniczki Gdańskie* (Gdańsk), *Kamieniczki Sopotkie* (Gdańsk), *Młody Pruszcz* (Pruszcz Gdański), *Osiedle Rumia* (Rumia), *Panorama Gdańska* (Gdańsk), *Panorama Gdyni III* (Gdynia), *Przystań Rumia* (Rumia), *Reda Park* (Reda), *Rumia Park* (Rumia), *Sopotka Przystań* (Sopot), *Sopotka Rezydencja* (Sopot);
- spoza obszaru Polski: *Osiedle Milano* (Borkowo), *Villa Valencia* (Gdynia), *Willa Monaco* (Gdynia, miasto–państwo);

- b) **nazwę wsi:** *Domy jednorodzinne Pętkowice* (Pętkowice), *Domy w Bojanie* (Bojano), *Domy w Bolszewie* (Bolszewo), *Mieszkania i Apartamenty w Baninie* (Banino), *Mieszkania w Bojanie* (Bojano), *Młody Straszyn* (Straszyn), *Osiedle Bielkowo* (Bielkówko), *Park w Małkowie II* (Małkowo), *Radunica* (Radunica), *Rozarium Tuchomskie* (Tuchom), *Zakątek Juszkowo* (Juszkowo), *Apartamenty Wyspa Sobieszewska* (Sobieszewo), *Jankowo Staw* (Jankowo Gdańskie);

- c) **nazwę dzielnicy:** *Apartamenty w Orłowie* (Gdynia, Orłowo), *Błętońska Brama* (Gdańsk, Błętońskie), *Budynek mieszkalny na Witominie* (Gdynia, Witomino), *Budynki bliźniacze na Ujeścisku* (Gdańsk, Ujeścisko), *Dom Oliwski* (Gdańsk, Oliwa), *Columbus Witomino* (Gdynia, Witomino), *Domy na Wiczlinie* (Gdynia, Wiczlino), *Jasień Park* (Gdańsk, Jasień), *Migowskie Tarasy* (Gdańsk, Migowo), *Nowa Osowa* (Gdańsk, Osowa), *Nowe Orłowo* (Gdynia, Orłowo), *Oliwa Park* (Gdańsk, Oliwa), *Orłowska Bryza* (Gdynia, Orłowo), *Orłowskie Tarasy* (Gdynia, Orłowo), *Rezydencja Redłowo* (Gdynia, Redłowo), *Słoneczna Morena* (Gdańsk, Morena), *Wiczlino Ogród* (Gdynia, Wiczlino), *Willa Kiełpino* (Gdańsk, Kiełpino, osiedle domów), *Zielona Oliwa* (Gdańsk, Oliwa);

- d) **określenie miejsca, też przez odniesienie do charakterystycznego obiektu:** *Apartamenty Na Starówce* (Gdańsk), *Apartamenty Stara Winiarnia* (Gdańsk), *Apartamenty w centrum* (Gdynia), *Apartamenty Przy Plaży* (Gdańsk), *Browar Gdański* (Gdańsk), *Garnizon Lofty&Apartamen-*

ty (Gdańsk), *Osiedle Centrum* (Rumia), *Wyspa Spichrzów* (Gdańsk), *Kamienica Śródmiejska* (Rumia), *Osada Darżlubska* (Reda);

e) **nazwę:**

– **lokalnego mikroregionu:** *Apartamenty Kępa Redłowska* (Gdynia, Redłowo), *Osiedle Nad Kępą* (Gdynia, Redłowo, położone na skraju mikroregionu Kępa Redłowska skąd roztacza się przepiękny widok na Trójmiejski Park Krajobrazowy);

– **hiszpańskiego regionu:** *Costa del Sol* (Gdynia);

f) **nazwę ulicy:** *Aleja Dębowa* (Rumia, ul. Dębogórska), *Angielska Grobla* (Gdańsk, ul. Angielska Grobla), *Apartamenty Ateny* (Gdańsk, ul. Ateny), *Apartamenty Jaśkowa Dolina* (Gdańsk, ul. Jaśkowa Dolina), *Apartamenty Łowicka* (Gdynia, ul. Łowicka), *Apartamenty Rzewuskiego* (Pruszcz Gdański, ul. Rzewuskiego), *Apartamenty Zefira* (Gdańsk, ul. Zefira), *Apartamenty na Skarpowej* (Rumia, ul. Skarpowa), *Armii Krajowej* (Sopot, ul. Armii Krajowej), *Azaliowy Park* (Pruszcz Gdański, ul. Azaliowa), *Budynek mieszkalno-usługowy ul. Świętokrzyska* (Gdańsk), *Budynek mieszkalny Chwarznieńska 196 F* (Gdynia), *Budynek mieszkaniowy przy ul. Obwodowej* (Reda), *Budynek przy ulicy Emilii Hone* (Gdańsk), *Budynek Śniadeckich 4* (Gdańsk), *Budynki wielorodzinne przy Nowosądeckiej* (Gdańsk), *Cichy Zakątek* (Pruszcz Gdański, ul. Cicha), *Charzykowskie Wzgórze* (Gdańsk, ul. Charzykowska), *Chmielna Park* (Gdańsk, ul. Chmielna), *Copernicus* (Gdańsk, ul. Kopernika), *Dom przy ul. Piłkarskiej* (Gdańsk), *Domy i mieszkania przy ul. Orzeszkowej* (Wejherowo), *Domy na Kwiatowej* (Gdańsk), *Domy na Złotej* (Chwaszczyno), *Do Studzienki* (Gdańsk, ul. Do Studzienki), *Dolina Potęgowska* (Gdańsk, ul. Potęgowska), *Domy Przy Tanecznej* (Gdańsk), *Domy w zabudowie bliźniaczej przy ul. Krętej* (Gdynia), *Dzięcielskiego* (Wejherowo), *Gniewowska* (Wejherowo), *Apartamenty Tartaczna i Panieńska* (Gdańsk), *Bosmańska* (Gdynia), *Gorczykowa 3* (Gdynia), *Inwestycja Kminkowa* (Gdańsk), *Jaśminowy Park* (Gdańsk, ul. Jaśminowy Stok), *Kamienica Janowska* (Gdynia, ul. Janowska), *Kamienica Lęborska* (Lębork, ul. Lęborska), *Kamienica Królewska Chrobrego* (Gdańsk, ul. Chrobrego), *Kamienica przy Warszawskiej* (Gdynia), *Kamienica Waškowskiego* (Rumia, ul. Waškowskiego), *Kamienice Malczewskiego* (Gdańsk, ul. Malczewskiego), *Kaprów 3* (Gdańsk), *Kartuska 26* (Gdańsk), *Kotłowskiego* (Wejherowo), *Leśna Dolina* (Straszyn, ul. Leśna), *Leśne Tarasy* (Reda, ul. Leśna), *Lęborska* (Gdańsk), *Mieszkania Brzozowa* (Pruszcz Gdański, ul. Brzozowa), *Mieszkania Witolda 44a* (Gdynia), *Mieszkania na Irysowej*

(Gdańsk), *Mieszkania przy ul. Czajkowskiego* (Gdańsk), *Mieszkania przy ul. Krętej* (Gdynia), *Mieszkania przy ul. Sojowej* (Gdynia), *Mieszkania przy ul. Źródło Marii* (Gdynia), *Mieszkania ul. Nike* (Gdańsk), *Mieszkania w Gdyni ul. Korczaka* (Gdynia), *Miodowa* (Gdańsk), *Myśliwska Park* (Gdańsk), *Myśliwska 17* (Gdańsk), *Myśliwskie Tarasy* (Gdynia), *Niepodległości 736* (Sopot), *Nowa Toruńska* (Gdańsk), *Osada Kazimierza* (Rumia, ul. Kazimierska), *Osiedle Azaliowa I* (Gdańsk, ul. Azaliowa), *Osiedle Bernadowska* (Gdynia, ul. Bernadowska), *Osiedle Chabrowa* (Gdynia, ul. Chabrowa), *Osiedle Chodowieckiego 6* (Gdańsk), *Osiedle Hokejowa* (Gdańsk), *Osiedle Goplany* (Gdańsk), *Osiedle Jantarowe* (Gdynia, ul. Jantarowa), *Osiedle Jaworzniaków* (Gdańsk, ul. Jaworzniaków), *Osiedle Koniczynka* (Gdańsk, ul. Zakoniczyńska), *Osiedle Leszczynowe* (Gdańsk, ul. Leszczynowa), *Osiedle Lotnicza* (Cieplewo), *Osiedle Nowiec* (Gdańsk, ul. Nowiec), *Osiedle Park Rewerendy* (Chwaszczyno, ul. Rewerendy), *Osiedle przy Ogrodowej* (Reda), *Osiedle Powstańców Warszawy* (Pruszcz Gdański), *Orzeszkowa 1A* (Pruszcz Gdański, ul. Orzeszkowej), *Osiedle Cieszynka II* (Gdańsk, ul. Cieszyńskiego), *Osiedle Jabłoniowa* (Gdańsk), *Osiedle Jantarowe* (Gdynia, ul. Jantarowa), *Osiedle Jaśminowe* (Gdańsk, ul. Jaśminowy Stok), *Osiedle Łanowa I* (Gdynia), *Osiedle Myśliwski Stok* (Gdańsk, ul. Myśliwska), *Osiedle Nadmorskie* (Gdańsk), *Osiedle Parkowe* (Jankowo Gdańskie), *Osiedle na Wspólnej* (Banino), *Osiedle Platynowa* (Gdańsk), *Osiedle Przy Srebrnej* (Gdańsk), *Osiedle Sadowa* (Gdańsk), *Osiedle Sienkiewicza* (Pruszcz Gdański), *Osiedle Słonecznikowe* (Kosakowo, ul. Słonecznikowa), *Osiedle Świrskiego* (Gdańsk), *Ostoja Myśliwska* (Gdańsk, ul. Myśliwska), *Osiedle, ul. Kobieli* (Gdańsk), *Osiedle przy ul. Partyzantów* (Gdańsk), *Osiedle Wiktorii* (Gdańsk), *Osiedle Wilanowska* (Gdańsk), *Parkowa* (Bolszewo), *Perła Księcia Kiejstuta* (Gdynia, ul. Kiejstuta), *Piotrkowska 27* (Gdańsk), *Pohulanka* (Gdańsk), *Polna* (Reda), *Pomorska 57* (Gdynia), *Rezydencja Sokół* (Gdynia, ul. Sokola), *Sikorskiego* (Wejherowo), *Słoneczna Dolina* (Gdańsk), *Słoneczne Tarasy* (Pępowo), *Śniadeckich* (Gdynia), *Sobieskiego II* (Wejherowo), *Słowackiego 8, 11, 13* (Gdańsk), *Szafarnia* (Gdańsk), *Tobiasza* (Gdańsk), *Tuchomska* (Banino), *Ville Posejdona* (Gdańsk, ul. Posejdona), *Willa Fryderyka i Willa George Sand* (Sopot, ul. Fryderyka Chopina), *Willa Szmaragdowa* (Gdańsk), *Wzgórze Magellana* (Gdańsk, ul. Ferdynanda Magellana), *Wzgórze Focha* (Gdańsk), *Wzgórze Turzycowe* (Gdańsk, ul. Turzycowa), *Mieszkania Kasprowicza* (Pruszcz Gdański), *Osiedle Ceynowy* (Rumia), *Osie-*

dle Pod Lipami (Rumia, ul. Aleja Lipowa), *Willa Parkowa* (Wejherowo), *Kamienica Cieszyńskiego* (Gdańsk, ul. Cieszyńskiego), *Willa Konkordia* (Gdańsk, ul. Konkordii), *Willowa* (Reda), *Willa Zofia* (Gdynia, ul. Zofii Nałkowskiej), *Willa Ułańska* (Gdynia), *Zeusa I*, *Zeusa II* (Gdańsk, ul. Zeusa);

g) **nazwę ulicy i miejsca:** *Osiedle Wieżycka Folwark* (Gdańsk, ul. Wieżycka, inwestycja powstaje na terenie dawnego folwarku przy istniejącym dworku Wendtów);

h) **nazwę dzielnicy i ulicy:** *Orłowo-Kasztanowa* (Gdynia);

i) **nazwę miasta i ulicy:** *Gdynia, ul. Andaluzijska* (Gdynia), *Reda, ul. Gdańska* (Reda);

j) **hydronimy:** *Biała Rzeka* (Rumia), *Kamienica Nad Wisłą* (Tczew), *Kamienice nad Motławą* (Gdańsk), *Osiedle Jezioro Jasień* (Gdańsk), *Wróbla Staw Domy* (Gdańsk), *Wróbla Staw mieszkania II etap* (Gdańsk), *Wzgórze Raduni* (Straszyn);

k) **nazwę masywu górskiego, nawiązującego do mitologii:** *Osiedle Olimp* (Kolbudy);

l) **nazwę krainy historycznej w Grecji:** *Arkadia Park* (Gdańsk);

Pozostałe określenia związane są z:

m) **nazwą dewelopera:** *Apartamentowiec Intervapo* (Gdańsk, deweloper Intervapo), *Eco Rai* (Gdańsk, Rai), *Jantarowy Zakątek* (Pruszcz Gdański, Jantar Budownictwo), *Leśne Zacisze Tokar* (Tokary⁸), *Osiedle Wiodokowo* (Gdańsk), *Platinum Park* (Gdańsk, Platinum Investment), *Rot Dom* (Rotmanka), *Shiraz Park* (Gdynia), *Willa Sonata* (Gdynia);

n) **nazwą przeniesioną z budynków znajdujących się: w Montrealu⁹** – *Altoria Apartamenty* (Gdynia) **i w Katowicach¹⁰** – *Altus* (Gdynia);

o) **nazwą spółdzielni mieszkaniowej przy której powstała inwestycja:** *Osiedle Rozstaje* (Gdańsk, na terenie SM Rozstaje), *Młyniec III* (Gdańsk);

p) **nazwą ulicy i spółdzielni mieszkaniowej:** *Pilotów 23 SM Młyniec* (Gdańsk).

r) **nazwą historyczną:** *Wolne Miasto* (Gdańsk).

⁸ Brak nazwy dewelopera w nawiasie wskazuje na nazwę tożsamą z nazwą osiedla.

⁹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Altoria>, dostęp: 8 sierpnia 2014.

¹⁰ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Altus>, dostęp: 8 sierpnia 2014.

Nominacje powstałe w wyniku **onimizacji** tworzą zbiór nazw:

- a) **z fitonimami w strukturze nazwy:** *Amareno* (Gdynia), *Brzozowy Park* (Gdańsk), *Dom pod Liczi* (Mosty), *Dom pod Miłorzębem* (Rumia), *Domy w Stokrotkach* (Gdańsk), *Gardenia* (Gdańsk), *Jodłowy Park* (Gdańsk), *Kamienica Pod Wrzosem* (Gdańsk), *Magnolia* (Sopot), *Modrzewiowe Wzgórze* (Banino), *Osiedle Krokusowe* (Gdańsk), *Osiedle Kwiatowe* (Juszkowo), *Osiedle Laurowe* (Gdańsk), *Osiedle Lawendowe Wzgórze* (Gdańsk), *Osiedle w Stokrotkach* (Gdańsk), *Patio Róży* (Gdynia), *Poziomkowe Ogrody* (Rumia), *OSIEDLE JABŁONIOWA* (Gdańsk), *Siedem Dębów* (Gdańsk, zespół siedmiu domów jednorodzinnych w zabudowie szeregowej);
- b) **związanych z położeniem w stosunku do innego obiektu bądź z ukształtowaniem terenu:** *Apartamenty Leśne* (Gdynia), *Apartamenty Na Polanie* (Gdynia), *Dolina Dwóch Jezior* (Gdańsk), *Domy na Wzgórzcu* (Straszyn), *Dzielnica Pięciu Wzgórz* (Gdańsk), *Hajduczek Willowe Wzgórze* (Łapino), *Jaworowe Wzgórze* (Suchy Dwór), *Królewskie Wzgórze* (Gdańsk), *Leśne Zacisze* (Gdynia), *Nad Jarem* (Gdańsk), *Nad Jazem* (Bolszewo), *Alfa Park* (Gdańsk), *Osiedle Cztery Kąty* (Gdańsk), *Osiedle Królewskie* (Rumia, w sąsiedztwie ulic Królowej Bony i Władysława Łokietka), *Osiedle Leśne* (Gdynia), *Osiedle Pięciu Mostów* (Gdańsk), *Osiedle Pięć Wzgórz* (Gdańsk), *Osiedle Południowe* (Gdańsk), *Osiedle Słoneczne Wzgórze* (Gdańsk), *Osiedle Zielone* (Gdańsk), *Parkowe Wzgórze* (Gdańsk), *Południowy Stok* (Gdańsk), *Rezydencja Nad Jarem* (Gdynia), *Szkolny Zakątek* (Pruszcz Gdański), *Zielona Dolina* (Gdynia), *Zielona Laguna* (Gdynia), *Zielony Zakątek* (Gdynia), *Zielony Zakątek* (Gdańsk), *Leśne Tarasy Bliżej Natury* (Reda), *Osiedle Leśna Dolina* (Straszyn), *Zielone Tarasy* (Gdańsk), *Villa nad miastem* (Gdańsk), *Wille Przy Młynie* (Pruszcz Gdański);
- c) **nawiązujących do nadmorskiego charakteru:** *Albatros* (Gdynia), *Albatross Towers* (Gdańsk), *Amber Plaza* (Hel), *Apart Hotel Gwiazda Morza* (Władysławowo), *Apartamenty Foka* (Hel), *Apartamenty Fregata* (Władysławowo), *Apartamenty Osada Rybacka* (Gdańsk), *Aquarius* (Sopot), *Aquasfera* (Reda), *Apartamenty Nad Zatoką* (Puck), *Baltic Villa* (Gdynia), *Baltiq Plaza* (Gdynia), *Brabank* (Gdańsk, nazwa pochodząca od *bragen*, *kalfatern* 'uszczelniać poszycie statku'¹¹), *Cztery*

¹¹ <http://www.gedanopedia.pl/index.php?title=BRABANK>, dostęp: 8 sierpnia 2014.

Oceany (Gdańsk), Czwarty Żagiel (Gdańsk), Fregata (Gdańsk), Galeon (Gdańsk), Gdynia Waterfront II (Gdynia), Kamienica Rybacka (Gdynia), Komandorskie Wzgórze (Gdynia), Marina Primore (Gdańsk), Mistral (Gdynia), Nadmorski Dwór (Gdańsk), Nadmorskie Kamienice (Gdańsk), Na Fali (Sopot), Neptun Park (Gdańsk), Osiedle Morskie (Gdynia), Osiedle Nawigator (Gdynia), Rezydencja Marina (Gdańsk), Sea Apartments (Gdańsk), Sea Towers (Gdynia), Trzy Żagle (Gdańsk), WaterLane – II etap (Gdańsk), Villa Baltica (Gdynia), Willa Navigator (Gdynia), Transatlantyk (Gdynia);

- d) **zawierające w nazwie określenia, zachęcające do zakupu domu czy mieszkania:** *Bajkowy Zakątek (Banino), Bursztynowy Zakątek (Chwaszczyno), Golf Park (Tuchom), Jabłoniowy Sad (Gdańsk), Miłe Domy (Gdańsk), Miłe Mieszkania (Gdańsk), Modre (Straszyn), Natura Park (Pępowo), Osiedle Błękitna Kaskada (Gdańsk), Osiedle Cytrusowe (Gdańsk), Osiedle Aksamitne (Gdańsk), Osiedle Cztery Pory Roku (Gdańsk), Osiedle Energooszczędne (Gdańsk), Osiedle Familijne (Banino), Osiedle Habenda (Gdańsk), Osiedle Kameralne (Straszyn), Osiedle Klimaty (Gdańsk), Osiedle Królewskie (Rumia), Osiedle Marzenie (Banino), Osiedle Nowy Horyzont (Gdańsk), Osiedle Orle Gniazdo (Gdańsk), Osiedle Pałacowe (Banino), Osiedle Pogodne (Gdańsk), Osiedle Pogodno (Rokitnica), Osiedle Promienne (Gdańsk), Osiedle Słoneczne (Gdańsk), Osiedle Sosnowe (Banino), Osiedle Tęczowe (Pruszcz Gdański), Osiedle 3 Kolory (Gdańsk), Osiedle Rodzinne (Banino), Osiedle TRIO (Gdańsk), Osiedle Zapiecek (Gdańsk), Osiedle Zielone – bud. 2 (Gdańsk), Owocowy Park (Gdańsk), Pomarańczowe Osiedle (Gdańsk), Przystań (Gdańsk), Słoneczne Wzgórze (Gdańsk), Słoneczny Zakątek (Pruszcz Gdański), Sokółka Zieleniusz (Gdynia), Srebrzysta Podkowa (Gdańsk), Wiszące Ogrody (Gdańsk), Osiedle Kameralne (Straszyn), Osiedle Modre – Kamieniczki (Straszyn), Osiedle Słoneczne (Pruszcz Gdański), Osiedle Wiśniowe – I etap (Wejherowo), Zielone Wzgórze (Straszyn), Willa Eden (Wejherowo), Willa Perła (Gdynia), Willa Nowa (Sopot);*
- e) **związanych z położeniem w pobliżu obiektu wodnego:** *Delta (Tczew, chodzi o rzekę Wisłę), Kamieniczki nad jeziorem (Kartuzy), Osiedle Nad Jeziorem (Chwaszczyno), Osiedle Nad Potokiem (Gdańsk), Osiedle Nad Wodą (Gdańsk);* bądź bez realnej motywacji: *Osiedle 2 Potoki (Gdańsk).*

Do pozostałych nazw zaliczamy:

- a) **mające w swojej zabudowie jakiś element charakterystyczny:** *Osiedle Dziedziniec* (Gdańsk), *Dwa Tarasy* (Gdańsk, osiedle będzie położone na dwóch tarasach);
- b) **inne:** *Ambasador* (Gdańsk), *Awiator* (Gdańsk), *Avalon* (Gdańsk), *Nowator* (Gdańsk), *Nowiny* (Gdańsk), *Kamienica Moderna* (Gdynia), *Kwartal Kamieniec* (Gdańsk), *Kwartal Uniwersytecki* (Gdańsk), *Merkator* (Rotmanka), *Nautikka* (Gdynia), *Osiedle Angielskie* (osiedle domków w stylu angielskim w Chwaszczynie), *Osiedle Hiszpańskie* (Gdańsk), *Planeta 6* (Gdańsk, przy ul. Międzygwiazdnej).

Pokaźny zbiór zgromadzonych „tytułów” inwestycji tworzą modne w dobie wszechobecnej globalizacji:

- a) **nazwy obcojęzyczne:** *Art Deco* (Gdynia), *Cambel Town* (Pruszcz Gdański), *City Park* (Gdańsk), *Fort Forest* (Gdynia), *Green Line* (Gdynia), *Harmony* (Kosakowo), *Lighthouse* (Gdynia), *Millenium Residence* (Gdańsk), *Polonica* (Gdańsk), *Porto Bianco* (Rumia), *Twin Park* (Kosakowo), *Sierra Apartments* (Pętkowice), *Signum* (Gdynia), *Silver House* (Gdynia), *Victoria Residence* (Sopot), *Vida Verde* (Gdynia), *Villa Mirador* (Gdynia), *Villa Sunrise* (Sopot), *Villa Madame* (Gdynia), *Villa Nova* (Gdynia), *Willa Sol* (Gdańsk), *Villa Nord* (Władysławowo), *Villa Vega* (Gdańsk);
- b) **nazwy hybrydalne:** *Audiopolis* (Gdańsk), *Avangard Apartamenty* (Gdańsk), *Futura Apartamenty* (Gdańsk), *Futura Park* (Gdańsk), *Kompleks Continental* (Krynica Morska), *Symfonia Residence* (Gdańsk), *Willa Gemini* (Gdynia), *Quattro Towers* (Gdańsk).

Wśród **deskrypcji** odnotowano: *Domy Szeregowe z Ogródkami* (Borkowo), *Osiedle Domów Jednorodzinnych* (Bojano), *Osiedle domów w zabudowie Fourplex* (Kosakowo), *Osiedle na swoim* (Skarszewy).

WNIOSKI

1. Wyekscerpowany materiał leksykalny pokazuje, że w nominacji trójmiejskich osiedli najczęściej wykorzystywane są nazwy ulic. Nazwy budynków stają się znakiem rozpoznawczym na tyle wyrazistym, że zastępują ich adresy nierzadko wraz z numerami (Naruszewicz-Duchlińska 2010:306). Jest to zrazem grupa wyraźnie dominująca, której podstawą motywacji jest lokalizacja inwestycji.

2. Kolejnym wyróżniającym się zbiorem są nazwy kojarzące się z przyrodą, zielenią i odpoczynkiem. Bezspornym atutem wielu lokalizacji jest bliskość Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w otulinie którego są usytuowane inwestycje, co ma wyraźne odzwierciedlenie w nazwach, np. gdyńskie *Apartamenty Leśne*, czy *Osiedle Leśne*. Planowane osiedle *Zielona Laguna* z dwóch stron graniczyć będzie z lasem i otoczone będzie naturalnymi, niezabudowanymi terenami¹². Natomiast usytuowanie osiedla w Redzie o nazwie *Leśne Tarasy Bliżej Natury* zapewni widok na Rezerwat Beka i Zatokę Pucką, a *Osady Darżlubskiej*, z kolei – sąsiedztwo Wysoczyzny Puckiej Puszczy Darżlubskiej. Wchodzący w skład nazw człon utożsamiający *park* wskazuje na sąsiedztwo terenów sprzyjających relaksowi i aktywnemu spędzaniu czasu, np. osiedle *Owocowy Park*, na którym powstały dwa rodzaje budynków – wiśniowy i czereśniowy. Osiedle *Nep-tun Park* powstało w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Nadmorskiego oraz licznych ciągów pieszo-rowerowych, a otoczenie osiedla domów jednorodzinnych *Jodłowy Park* sprzyja uprawianiu sportów letnich i zimowych. Kompleks osiedla *Rumia Park*, wokół którego nie brakuje terenów do biegania czy jazdy na rowerze położony jest w pobliżu ekosystemu Białej Rzeki, gdzie znajduje się czyste ekologicznie ujęcie wody pitnej.

3. Wyekscerpowane onimy świadczą, że leksemy użyte w nazwie dodają inwestycji atrakcyjności i prestiżu, np. *apartament*, *willa* (często zapisane jako *villa*) czy *rezydencja* podnoszą luksus nowopowstających budynków, są bowiem synonimem bogactwa i ekskluzywności. Apartament to „wielopokojowe, luksusowe mieszkanie” (USJP I:105), jednak, jak pokazuje korpus przykładów, w ofercie deweloperów jako apartamenty występują również lokale jedno – lub dwupokojowe. Willa z kolei, to „niewysoki dom mieszkalny, wolno stojący, zwykle jednorodzinny, otoczony ogrodem lub parkiem; dawniej także: dom letni za miastem, letnia rezydencja” (USJP IV:445). Gdańska *Villa Vega* jest tymczasem budynkiem mieszkalnym, w którym znajduje się 14 lokali, a *Villa Sol* w Gdańsku powstała jako uzupełnienie i rozszerzenie zabudowy Osiedla Kolorowego i składa się z 8 apartamentów 3- i 4-o pokojowych. Natomiast *Willi Sonata* w Gdyni ma cztery kondygnacje, na których powstało 5 apartamentów. Przyciągające zainteresowanie klientów *rezydencje* w nomenklaturze deweloperskiej, jak pokazuje materiał, nazywa się budynki

¹² <http://dom.trojmiasto.pl/Zielona-Laguna-i339.html>, dostęp: 8 sierpnia 2014.

wielorodzinne, np. *Rezydencja Marina to ponad 100 komfortowych mieszkań zlokalizowanych w trzech pięciokondygnacyjnych budynkach (...)* (Katalog mieszkaniowy 2012:42). Planowane apartamenty *Victoria Residence* w Sopocie, wyróżniać się będą typową dla sopockiej zabudowy, rezydencjonalną architekturą¹³, a gdyńska *Rezydencja Sokół* będzie kameralnym czterokondygnacyjnym budynkiem z lokalami mieszkalnymi o powierzchni do 52,8 m². W Trójmieście popularne jest również, specyficzne dla Polski i występujące od XV wieku, określenie *kamienica*. Kamienice były podstawą miejskiego budownictwa mieszkaniowego od średniowiecza po drugą połowę XX wieku. Obecnie w Polsce kamienice buduje się zazwyczaj jako plomby do istniejących już pierzei, kwartałów lub w czasie odrestaurowywania starych miast, na przykład w Elblągu, Kołobrzegu, Stargardzie, Szczecinie, Głogowie, Olecku¹⁴. Gdyńska *Kamienica Moderna* to nowoczesny i funkcjonalny budynek, architektonicznie wyrastający z korzeni gdyńskiego modernizmu¹⁵, *Kwartał Kamienic* w centrum gdańskiej starówki stanowi zespół mieszkaniowo-usługowy z lokalami mieszkalnymi w liczbie 80 apartamentów, a *Kamienica Pod Wrzosem* w Gdańsku to sześciokondygnacyjny budynek mieszkalny z trzema klatkami schodowymi.

4. Im bardziej wymyślna nazwa osiedla, tym bardziej wyróżnia się ona spośród innych inwestycji, a także przyciąga większą liczbę klientów. Stąd nazwy, które się pojawiają są oryginalne w brzmieniu, chociaż ich motywacja czasami jest trudna do ustalenia, np. *Ambasador*, *Nowator*, *Nautikka*, *Merkator*. Nazwy budynków *Sol*, *Terra*, *Venus*, *Mars*, *Luna* inwestycji *Copernicus*, nawiązują do patrona osiedla, przy którego ulicy się znajdują. *Nowa Toruńska*, jak sama nazwa wskazuje, powstanie na Starym Przedmieściu, przy ul. Toruńskiej. Okolice te od kilku lat są intensywnie zabudowywane przez kolejnych deweloperów, dzięki czemu zyskuje ona nowy klimat¹⁶. Kolejnym ciekawym przykładem jest inwestycja o nazwie hybrydalnej *Audiopolis*, w zakresie której powstają cztery budynki o nazwach związanych z rodzajem muzyki: *Blues*, *Rock*, *Soul* i *Jazz*. Z kolei w ramach gdyńskiej inwestycji *Transatlantyk* powstały 73 apartamenty,

¹³ <http://dom.trojmiasto.pl/Victoria-Residence-i409.html>, dostęp: 10 sierpnia 2014.

¹⁴ [http://pl.wikipedia.org/wiki/Kamienica_\(architektura\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Kamienica_(architektura)), dostęp: 10 sierpnia 2014.

¹⁵ <http://www.moderna-investment.pl/nieruchomosci/kamienica-moderna/atuty-moderna/>, dostęp: 10 sierpnia 2014.

¹⁶ <http://dom.trojmiasto.pl/Nowa-Torunska-i443.html>, dostęp: 10 sierpnia 2014.

którym w większości nadano nazwy portów, będących na szlaku podróży dawnych transatlantyków z Gdyni do obu Ameryk: *Nawigator, Amsterdam, Rotterdam, Le Havre, Londyn, Dublin, Hawana, Boston, Nowy Jork, Nowy Orlean, Caracas, Buenos Aires, Montevideo, Santa Cruz, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Lisbona*¹⁷. Budynki gdańskiego *Osiedla 3 Kolory* będą w kolorach: bursztynu, szafiru i szmaragdu¹⁸. Natomiast *Symfonia Residence* usytuowana jest w samym sercu Starego Miasta tuż nad Motławą, naprzeciwko wyspy Ołowianki i Filharmonii Bałtyckiej. W architektoniczną przestrzeń Starego Miasta idealnie wpisuje się również inwestycja *Apartamenty Stara Winiarnia*, łącząca historię z nowoczesnością. Jest to miejsce mające historyczną wartość oraz wyjątkową atmosferę, również dzięki temu, że część mieszkań znajduje się w odrestaurowanym, mającym blisko 220 lat, budynku. Gdyńską Inwestycję *Signum* z kolei, tworzyć będą trzy budynki nawiązujące w swoich nazwach do rodzajów chmur: *Cumulus, Nimbus* i *Stratus*, bo według inwestora zabudowa o wysokości dziewięciu kondygnacji i duże przeszklenia otworzą przyszłym mieszkańcom podniebne przestrzenie¹⁹. Osiedle *Cztery Oceany*, jak czytamy w ofercie dewelopera, to niezwykle projekt zarówno pod względem lokalizacji, architektury, jak i standardów wykończenia. Każdy z czterech 18-o piętrowych budynków powstających na gdańskiej dzielnicy Przymorze symbolizuje inny ocean – *Spokojny, Indyjski, Atlantycki* i *Południowy*, a kolorystyka i wystrój holu wejściowego w każdym z bloków nawiązuje do palety barw poszczególnych oceanów.

5. Jeśli chodzi o strukturę badanych nazw, to są to przeważnie konstrukcje dwuwyrazowe (bardzo rzadkie są formacje jednowyrazowe, np. *Dzięcielskiego, Miodowa, Parkowa*), chociaż nierzadkie są też konstrukcje bardziej rozbudowane – trzy- cztero- i wieloelementowe, szczególnie w przykładach gdzie w nominacji budynku występuje nazwa ulicy.

BIBLIOGRAFIA

Brzostek D. 2010: Dobra nazwa to podstawa (online: http://porady.domiporta.pl/poradnik/1,127301,8617915,Dobra_nazwa_to_podstawa.html, dostęp: 5 sierpnia 2014).

¹⁷ <http://dom.trojmiasto.pl/Transatlantyk-i132.html>, dostęp: 10 sierpnia 2014.

¹⁸ <http://dom.trojmiasto.pl/3-Kolory-i424.html>, dostęp: 11 sierpnia 2014.

¹⁹ <http://dom.trojmiasto.pl/Signum-i343.html>, dostęp: 11 sierpnia 2014.

Inwestycje – Gdańsk, Gdynia, Sopot (online: <http://dom.trojmiasto.pl/inwestycje>, dostęp: 1 sierpnia 2014).

Katalog mieszkaniowy (Trójmiasto i okolice, jesień 2012).

Naruszewicz-Duchlińska A. 2010: Od Kamienicy Herbowej do Moscow Monster – o nazwach tzw. apartamentowców, [w:] Nazwy własne a społeczeństwo, Łask, red. R. Łobodzińska, t. II, s. 305–310.

NEP II, III: Nowa Encyklopedia Powszechna, Wydawnictwo Naukowe PWN, t. 2: D-H, t. 3: I-L, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995–1998.

USJP: Uniwersalny słownik języka polskiego, red. S. Dubisz, t. 1–4, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

THE NAMES OF TRICITY HOUSING DEVELOPMENT

Summary

The article presents the names of housing development in one of the most attractive and beautiful regions of Poland which Tricity is. The onomastic material was collected from the catalogue of houses Katalog mieszkaniowy (Trójmiasto i okolice, jesień 2012) and the web site <http://dom.trojmiasto.pl/inwestycje>. The presented names show us semantic groups, which are exist among these nominations. Most of all gathered names use to theirs nominations existing street names. Expressions referring to nature and relaxations, seaside character as well as expressions encouraging people to buy a flat in a chosen investment are another very popular groups.

Key words: onomastics, Tricity, the names of development investment